

Overdracht...

Toen ik klein was, hadden wij altijd twee 'meisjes voor hele dagen'. Vanaf 8 uur 's morgens verdween mijn moeder in de kapsalon en dan runden die meisjes het hele gezin. Een van de twee was een volwaardige huishoudster en de ander een soort stagiaire *avant la lettre*. Tijdens en vlak na de oorlog hadden kinderen regelmatig luizen, door ons steevast 'neten' genoemd. Je kreeg dan een briefje mee van de zuster van de kleuterschool en later van de juf van de lagere school, met de mededeling: 'Ze zijn er weer!' Mijn moeder was daardoor altijd gealarmeerd, maar ik vond het wel een hoopvolle boodschap, een beetje zoals ik me nu voel wanneer de melding komt dat de nieuwe haring weer in het land is.

Mijn moeder ontving in die tijd maandelijks een handelsreiziger aan de deur, die ze – niet geremd door overgevoelige Ajax-supporters – stelselmatig 'ouwe jood' noemde als hij het hart had om voor een kammetje of speldje een cent te veel te vragen. In zijn royale koffer met allerhande spulletjes ontdekte zij op een kwade dag een stalen stofkam. Ze schafte die aan teneinde de welig tierende fauna op onze hoofdjes definitief te ontmaskeren en de aldus gevangen beestjes om zeep te helpen door ze met een nagel dood te drukken op het stalen handvat. Mijn moeder demonstreerde het werktuig op het hoofd van mijn broertje. Op zijn knietjes en

met zijn hoofd tussen haar knieën was hij het proefkonijn. Maar na de eerste haal met de kam veranderde het vredege tafereeltje radicaal van karakter. Mijn broertje gilte het uit van de pijn en mijn moeder liet stralend zien dat ze met die ene haal maar liefst twee luizen had gevangen! Dat de kam droop van het bloed, omdat jongenshoofdjes in die tijd vol kraters en korsten zaten, vond mijn moeder een verwaarloosbaar detail. 'Morgen krijgen jullie allemaal een beurt', zei ze. 'Ik zal het tegen de meisjes zeggen.'

Het werd een heel ritueel. Telkens als een meegebracht briefje adviseerde om de jacht weer te openen, moesten wij om de beurt bij de meisjes te biecht. Het maakte daarbij heel veel uit of Riet dan wel Willy de stofkam hanteerde, maar zij bepaalden zelf wie het klusje zou klaren en wij hadden niets te kiezen. Riet stak mijn moeder qua grondigheid royaal naar de kroon: haar vangsten waren overvloedig, maar na een week plakten al je haren nog steeds van het bloed. Willy daarentegen was een goeiige dikke lobbies. Zij had het nadeel dat ze vreselijk stonk als je vóór haar op je knieën lag, maar het voordeel dat zij zo bang was om je pijn te doen dat ze de ene luis die ze gemakkelijk had gevangen, steeds opnieuw als prooi liet zien, waarna ze aldoor net deed alsof ze die wegspoelde. Ik weet het, zachte heelmeeesters zijn uiteindelijk niet de beste...

In de huisartsenpraktijk en op de poli gaat het tegenwoordig niet anders. Zo weet ik intussen op de poli Dermatologie – waar mijn been periodiek wordt gezwachteld – feilloos wie er goed en hardhandig en wie er 'rekkelijk' en zachtaardig is. Als oude, wijze man heb je die keuze gauw gemaakt: je hoopt natuurlijk op die goeie en als het half kan probeer je het ook zo te organiseren dat je die treft. Jaja... Echt niet! Met een zucht van verlichting zie je de voorzichtige verpleegster binnenkomen en neem je alle gederfde kwaliteit op de koop toe. En je bent allang blij als een arts niet vraagt of je een handeling hebt gedaan of juist gelaten, omdat je

daar de vorige keer met zijn collega iets anders over hebt afgesproken.

Ja maar, zult u zeggen, gelukkig is er een patiëntendossier waarin alles nauwkeurig wordt bijgehouden! Was dat maar waar... Ik ben bijna elke keer weer stomverbaasd als de zorgverlener tegenover mij de aantekeningen van zijn of haar voorganger uit het dossier citeert. Al ettelijke keren heb ik oprecht verbaasd gevraagd of mijn naam wel op het onderhavige dossier stond. En ook in het medicatiedossier van de apotheken is het vaak een puinhoop. Wat ze verkopen wordt nog redelijk accuraat genoteerd, maar niet of het middel wel is ingenomen en evenmin of het gebruik ervan is gestaakt. Keer op keer krijg ik te horen dat een bepaald medicijn niet samen met een ander mag worden ingenomen. 'Dat gebruik ik al maanden niet meer!', roep ik dan uit. Waarop de pillenboer terecht vraagt: 'Hoe moet ik dat weten?'

Tot mijn tevredenheid heb ik mogen constateren dat de leden van de Eerste Kamer deze columns kennelijk ook lezen, want die hebben het EPD voorlopig de nek omgedraaid. Daarmee is nog niet alle onheil geweken, want zij zien wel wat in lokale of regionale dossiers. Maar laten we eerst eens beginnen met het bedenken van een sluitend en betrouwbaar systeem van noteren. En vervolgens een handleiding maken van wie wat op welke manier moet bijhouden. Als dat duidelijk is, komt er een grondige nascholing voor allen die iets in zo'n dossier mogen schrijven. Misschien dat het dan (over jaren) nog eens wat wordt met dat EPD... ■

Hans van der Voort

PS. Dat gedicht? Een ziekenhuisbacterie heeft voor enkele maanden uitstel gezorgd...

hvdvoort@knmg.nl

